

Hr. Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Teie: 24.08.2026 nr 2-3/15-593

Meie: 09.09.2026 nr 1-9/1903-2

Vastuskiri

Austatud Riigikogu esimees

Edastan Teile vastused Riigikogu liikme Helir-Valdor Seedri esitatud kirjalikule küsimusele Eesti piirikaitse ja ebaseadusliku rände suurenemise kohta.

1. Kuidas on võimalik, et Eesti territooriumile jõuavad välismaalased, kes on ületanud riigipiiri ebaseaduslikult ning kelle isik ja riiki saabumise asjaolud ei ole sageli dokumentide alusel tuvastatavad? Kas Teie hinnangul näitavad sellised juhtumid, et Eesti piirikaitstes esineb puudujääke?

Alates idapiiri väljaehitamise algusest on piiri valvamise võimekus ja olukorratundlikkus pidevalt suurenenud. Hoolimata heast taristust ja kaasaegsetest seiresüsteemidest on jätkuvalt võimalik piiri ebaseaduslikult ületada, kuid eelpoolmainitud arendused on hea moodus ebaseaduslike piiriületuste ennetamiseks ning samas eeldus ebaseaduslike piiriületajate kiireks tabamiseks. Seda näitavad ka numbrid – 2025. aastal tabati ebaseaduslikult piiriületuselt sisserände eesmärgil 6 isikut ja käesoleval aastal on tabatud isikuid 4. Seega saan kinnitada, et välispiir on hästi valvatud ja ebaseaduslik piiriületused ilma, et seda avastataks, on väga raske.

2. Kas Politsei- ja Piirivalveametil on täpne ülevaade, millise piirilõigu ja millise meetodi kaudu on viimastel kuudel Eestisse jõudnud ebaseaduslikult riiki saabunud välismaalased? Kui isikud on Eestisse saabunud ebaseaduslikult, siis kuidas õnnestus neil riigipiiri ületada ning miks ei suudetud piiriületust tõkestada või piiriületajaid kohe tuvastada?

Viimasel ajal Eestisse saabunud viibimisalusetate välismaalased on sisenenud Eestisse ületades Schengeni sisepiiri, mitte välispiiri. Kõikide kinnipeetud isikutega viiakse läbi vajalikud menetlustoimingud ning selgitatakse välja nende reisi eesmärk ja reisi teekond. Seega saan väita, et Eestis tabatud illegaalid ei ole ebaseaduslikult ületanud Eesti välispiiri.

3. Kui palju on 2026. aastal kuni tänaseni PPA tuvastanud ebaseaduslikke piiriületusi või Eestis viibimisalusetate välismaalasi ning kuidas erinevad need näitajad 2025. aasta sama

perioodi näitajatest? Palume esitada andmed võimalusel kuude kaupa ning eraldi nende isikute kohta, kes on väitnud end olevat alaealised.

Edastan teile statistika kuude lõikes nende isikute kohta, kes on tabatud Eestis ebaseaduslikult rändelt, seda nii ebaseaduslikul välispiiri ületusel, kui ka riigis sees. Antud statistikas ei kajastata neid, kes on viibinud mõne seadusliku alusega eelnevalt Euroopa Liidus või Eestis ning on ületanud oma lubatud viibimisaega. Umbes kolmandik siseriigis tabatud illegaalidest on väitnud, et nad on alaealised.

	aasta	jaanuar	veebruar	märts	aprill	mai	juuni	juuli	august
Edaseaduslik Eesti välispiiri ületus	2025	0	1	0	2	0	2	1	0
	2026	0	0	1	0	0	0	3	0
Siseriigis (läbiränne)	2025	2	1	4	0	0	2	0	0
	2026	1	9	7	8	9	9	84	41

4. Kas PPA või Kaitsepolitsei amet on hinnanud, kas viimastel kuudel täheldatav rändesurve võib olla seotud Venemaa või Valgevene organiseeritud hübriidmõjutustegevusega? Kui selline hinnang on antud, siis millised on selle peamised järeldused ning milliseid meetmeid on riik rakendanud võimaliku hübriidmõjutustegevuse tõkestamiseks?

Valgevene suunast toimub hübriidränderünnak juba alates 2021. aastast ning siin ei ole olnud kunagi kahetisi arvamusi rände korraldamise eesmärgist. Oleme seda adresseerinud nii regionaalsel, kui ka Euroopa Liidu tasemel, kuid senised meetmed ei ole olnud piisavad Valgevene poolt ränderünnaku lõpetamiseks.

5. Kui ebaseaduslikult Eestisse jõudvate välismaalaste arv on suurenenud, siis miks ei ole vastavalt suurendatud piirivalve kohalolekut ja võimekust nendes piirkondades, kus selline rändesurve avaldub? Kas PPA-l on praegu piisavalt personali ja tehnilisi vahendeid võimaliku rändesurve tõhusaks tõkestamiseks?

PPA on reageerinud koheselt illegaalide numbri suurenemisele ning võtnud kasutusele erinevaid meetmeid, näiteks tõhustanud kontrolli sadamates ja lennujaamades, Eestisse suunduvatel teedel, majutusasutustes jne. Olukorrale on reageeritud tõhusalt ning kaasatud vajalikud mahus sisemisi ressursse. Täiendavalt oleme saatnud appi PPA üksuse Läti-Valgevene piirile tõkestamiseks ebaseaduslikke piiriületusi. Kui PPA ressursid peaksid ammenduma, siis on võimalik kaasata ka partnereid nii siseriiklikult, kui ka rahvusvaheliselt.

6. Rae valla juhtum näitab, et ebaseadusliku rände tagajärjed ei piirdu üksnes piirivalve tööga, vaid võivad tuua kaasa olulise täiendava koormuse ka kohalikele omavalitsustele. Kes kannab selliste inimeste kinnipidamise, majutamise, eestkoste, sotsiaalteenuste ja muude kulude eest ning kui suur on nende kulude eeldatav maht 2026. aastal? Kas riik kavatab hüvitada kohalikele omavalitsustele sellest tulenevad täiendavad kulud täies ulatuses?

Kohalike omavalitsuste toetamise ülesanne on Sotsiaalkindlustusametil ning selliseks olukorraks on olemas sihtotstarbeliselt planeeritud täiendavad vahendid Euroopa Liidu fondis.

7. Arvestades hiljutisi sündmusi Ceutas ning Eesti geograafilist ja julgeolekupoliitilist eripära, kas valitsusel on olemas konkreetne tegevusplaan juhuks, kui Eesti suhtes tekib lühikese aja jooksul ulatuslikum organiseeritud rändesurve?

Eestil on olemas plaan hädaolukorraks, mis on tingitud massilisest sisserändest. Hädaolukorra juht on PPA ning kaasuvad kõik seotud ja appi kutsustavad partnerid.

8. Arvestades Eesti julgeolekuolukorda ning varasemat kogemust, kus Venemaa ja Valgevene on kasutanud ebaseaduslikku rännet hübriidse mõjutusvahendina, kas peate praegust olukorda piisavaks ohumärgiks, et viivitamata tugevdada Eesti piirivalve võimekust ning vajaduse korral kaaluda ka idapiiri sulgemist ja piirivalve valmisoleku suurendamist teistel piirilõikudel võimaliku ulatusliku rändesurve tõrjumiseks? Milliste tunnuste või sündmuste ilmnemisel võiks valitsus pidada idapiiri ajutist sulgemist põhjendatuks ning millised konkreetsed meetmed on selleks valmisoleku tagamiseks kavandatud?

Hetkel Eesti idapiiril rändesurvet ei ole. Juhul, kui peaks idapiirile rändesurve tekitatama on see kindlasti aluseks erinevate meetmete rakendamiseks sh idapiiri piiripunktide sulgemiseks. Näiteks rakendas Politsei- ja piirivalveameti Lõuna prefektuur pühapäeva õhtul ajutiselt Luhamaa piiripunkti sulgemise meetet, sest kaks Iraani kodanikku üritasid korduvalt aluseta riiki siseneda.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister